

Παραγραφή φορολογικών υποθέσεων, το σίριαλ συνεχίζεται.

Του Γιώργου Δαλιάνη

Η Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων εξέδωσε την εγκύκλιο ΠΟΛ 1073/2018 με αντικείμενο την «Παροχή οδηγιών για την κοινοποίηση των εντολών ελέγχου για την εφαρμογή των διατάξεων των άρθρων 397 και 398 παρ. 1 του ν. 4512/2018 (Α΄ 5) αναφορικά με την τροποποίηση των άρθρων 18, 19 και 72 παρ. 18 του ν. 4174/2013 (Κώδικας Φορολογικής Διαδικασίας)».

Σε αυτή διευκρινίζεται ότι η εντολή ελέγχου κοινοποιείται στον φορολογούμενο σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 5 του ν.4174/2013, πριν την έναρξη του φορολογικού ελέγχου και σε κάθε περίπτωση εντός πέντε (5) εργάσιμων ημερών από την έκδοσή της.

Στην προαναφερόμενη ΠΟΛ 1073/2018 προβλέπεται η κοινοποίηση όλων των εκκρεμών εκδοθεισών εντολών εντός δεκαπέντε (15) εργάσιμων ημερών από την έκδοση της προαναφερόμενης εγκυκλίου.

Παράδειγμα

Ο προϊστάμενος της Δ.Ο.Υ. που εξέδωσε εντολή ελέγχου στις 23/11/2015 και η οποία παρέμενε σε εκκρεμότητα, πρέπει (σύμφωνα με την ΠΟΛ 1073/2018) να κοινοποιηθεί στον ελεγχόμενο εντός δεκαπέντε εργάσιμων ημερών από την έκδοσή της, ήτοι θα πρέπει να έχει κοινοποιηθεί έως τις 09/5/2018.

Οι εκκρεμείς υποθέσεις, δυστυχώς, είναι χιλιάδες. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα, στην προσπάθειά τους οι υπάλληλοι της ΑΑΔΕ να ολοκληρώσουν την κοινοποίηση τέτοιου όγκου υποθέσεων, να υποπέσουν σε σοβαρά λάθη, κοινοποιώντας και εντολές υποθέσεων που έχουν κανονικά παραγραφεί. Έτσι, βλέπουμε να ανοίγει νέος

κύκλος αμφισβητήσεων νομιμότητας πραγματοποιούμενων φορολογικών ελέγχων που πιθανόν καταλήξει σε αντιδικία ΑΑΔΕ με τους φορολογούμενους. Μόνη εναλλακτική αποφυγής των αντιδικιών αυτών θα ήταν η έκδοση νέας οδηγίας εκ μέρους της ΑΑΔΕ με την οποία θα προλάβει τις αστοχίες αυτές (έλεγχος παραγεγραμμένων χρήσεων).

Με το παρόν άρθρο θέλουμε να σταθούμε σε δύο (2) χαρακτηριστικά παραδείγματα:

1. Παραγραφή υποθέσεων με φορολογικό πιστοποιητικό:

Σε επιχειρήσεις οι οποίες ελέγχθησαν από τους νόμιμους ελεγκτές και τα ελεγκτικά γραφεία (όπως προβλέπεται στην ΠΟΛ 1159/2011) και για τις οποίες έχει εκδοθεί έκθεση φορολογικής συμμόρφωσης χωρίς επιφύλαξη (Λευκό Φορολογικό Πιστοποιητικό) και οι οποίες δεν υπέπεσαν σε φορολογικές παραβάσεις, η ΑΑΔΕ έχει δικαίωμα ελέγχου εντός δεκαοκτώ (18) μηνών από την υποβολή του ετήσιου πιστοποιητικού φορολογικής συμμόρφωσης στην ηλεκτρονική βάση της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων (Γ.Γ.Π.Σ.).

Σύμφωνα με τα ανωτέρω, έχουν παραγραφεί οι χρήσεις 2012 και 2013. Μάλιστα, για το θέμα αυτό έχει εκδοθεί η απόφαση 1490/2016 του Τριμελούς Διοικητικού Εφετείου Αθηνών με βάση την οποία η ΔΕΔ (Διεύθυνση Επίλυσης Διαφορών) έχει κάνει δεκτές προσφυγές εταιρειών οι οποίες ισχυρίζονταν ότι το Ελληνικό Δημόσιο έχει απολέσει την δυνατότητα πραγματοποίησης και ολοκλήρωσης ελέγχου κατά την περίοδο του 18μηνου αυτού. Μάλιστα, εκκρεμεί το ζήτημα προς οριστική επίλυση στο Συμβούλιο της Επικρατείας. Επί του ζητήματος αυτού πρόσφατα εκφράστηκε και το Ν.Σ.Κ. από το οποίο ζητήθηκε να γνωμοδοτήσει για το κατά πόσο ισχύει ή όχι το 18μηνο παραγραφής για τις χρήσεις προ 2014 ή αν ισχύει η προθεσμία παραγραφής όπως προβλέπεται για τις υπόλοιπες φορολογικές υποθέσεις. Με το πρακτικό 1680/2018, το ΝΣΚ δήλωσε πως εν όψει της πληθώρας εκκρεμών υποθέσεων ενώπιον των δικαστικών αρχών αρνείται να λάβει θέση, πράγμα που καταδεικνύει ξεκάθαρα ότι υπάρχει

σοβαρό ζήτημα παραγραφής σε πολλούς ελέγχους με φορολογικά πιστοποιητικά.

2. Παραγραφή υποθέσεων με συμπληρωματικά στοιχεία:

Με την απόφαση ΣτΕ 172/2018 ξεκαθαρίστηκε ποια στοιχεία θεωρούνται συμπληρωματικά από της ελεγκτικές αρχές. Η εμφάνιση συμπληρωματικών στοιχείων είχε ως αποτέλεσμα την παράταση κατά μία επιπλέον πενταετία της προθεσμίας παραγραφής της ελεγχόμενης χρήσης (αλλιώς αναφερόμενη και ως δεκαετής παραγραφή). Μάλιστα, η παράταση κατά μία πενταετία της προθεσμίας παραγραφής αφορά τα χρήσεις έως και 31/12/2013 (ν.2238/1994). Στην εν λόγω απόφαση του ΣτΕ αναφέρεται ότι οι πληροφοριακές εκθέσεις ελέγχου φορολογίας εισοδήματος από το Σ.Δ.Ο.Ε., δεν αποτελούν συμπληρωματικό στοιχείο. Συγκεκριμένα, δεν αποτελούν συμπληρωματικό στοιχείο εκείνα τα οποία έχουν περιέλθει σε γνώση της φορολογικής αρχής εντός της προβλεπόμενης προθεσμίας στην παρ. 1 του άρθρου 84 ν.2238/1994 (πενταετίας) και αγνοήθηκαν ή δεν ελήφθησαν προσηκόντως υπόψη, όπως προβλέπεται στις αποφάσεις ΣτΕ 3296/2018, ΣτΕ 2703/1997, ΣτΕ 2473/1996. Επίσης, δεν αποτελούν συμπληρωματικό στοιχείο εκείνα τα οποία θα μπορούσαν να είχαν περιέλθει στη γνώση της ελεγκτικής αρχής εάν είχε επιδείξει την δέουσα επιμέλεια (όπως προβλέπεται από τις αποφάσεις ΣτΕ 2462/2002, 2934/2017), ήτοι εάν είχε λάβει τα προσήκοντα μέτρα ελέγχου και έρευνας που προβλέπονται στο νόμο.

Προς κατανόηση παραθέτουμε το ακόλουθο παράδειγμα:

Έστω η αρμόδια Δ.Ο.Υ. λαμβάνει ένα πληροφοριακό Δελτίο για την χρήση 2008 το οποίο αναφέρει τη λήψη ενός μη νόμιμου φορολογικού στοιχείου από την ελεγχόμενη επιχείρηση. Η έρευνα έχει διεξαχθεί από το Σ.Δ.Ο.Ε. το έτος 2012 (εντός της βασικής περιόδου παραγραφής). Αυτό έχει ως αποτέλεσμα το εν λόγω πληροφοριακό στοιχείο να μην είναι ικανό να επιμηκύνει την παραγραφή. Εάν το Σ.Δ.Ο.Ε. λάμβανε πρώτη φορά γνώση για το μη νόμιμο φορολογικό στοιχείο το έτος 2016, επειδή θα ήταν εκτός της πρώτης πενταετίας, τότε η προθεσμία παραγραφής θα

επιμηκυνόταν για ακόμα πέντε έτη (δεκαετής παραγραφή).

Ελπίζουμε ότι η Α.Α.Δ.Ε. θα παρέμβει άμεσα ώστε να προληφθεί μια νέα εμπλοκή μεταξύ ελεγχόμενων και ελεγκτικών αρχών.

Ο κ. Γιώργος Δαλιάνης είναι ιδρυτής του Ομίλου Artion, Οικονομολόγος – Φοροτεχνικός.